

Схвалено
педагогічною радою

Протокол №13 від 30.07.2021

Затверджено
Директор Ю.О. ДУБОВЕЦЬКИЙ

Наказ №95 від 30 серпня 2021

ПОЛОЖЕННЯ

про академічну доброчесність учасників освітнього процесу
середньої загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №42м. Києва

I. Загальні положення

1.1. Положення про академічну доброчесність середньої загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №42 м. Києва (далі -Положення) є внутрішнім підзаконним нормативним актом, який спрямований на забезпечення якісних освітніх послуг наданих здобувачам освіти, додержання моральних, правових, етичних норм поведінки всіма учасниками освітнього процесу школи.

1.2. Це Положення розроблено на основі Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавницу справу», «Про запобігання корупції», Цивільного Кодексу України, інших нормативно-правових актів чинного законодавства України, а також основних організаційно-правових документів закладу освіти - Статуту, Правил внутрішнього розпорядку, Колективного договору.

1.3. Мета Положення полягає у дотриманні високих професійних стандартів в усіх сферах діяльності середньої загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №42 м. Києва (освітній, науковій, виховній тощо), підтримки особливих взаємовідносин між педагогічними працівниками та здобувачами повної загальної середньої освіти, запобігання порушення академічної доброчесності.

1.4. Педагогічні працівники та здобувачі повної загальної середньої освіти, усвідомлюючи свою відповідальність за формування сприятливого академічного середовища для забезпечення дієвої організації освітнього процесу, розвитку інтелектуального, особистісного потенціалу, підвищення престижу закладу, зобов'язуються виконувати норми даного Положення. Дотримання академічної доброчесності всіма учасниками освітнього процесу гарантує довіру, прозорість та якість освітньої діяльності

1.5. Норми цього Положення закріплюють правила поведінки безпосередньо у трьох основних сферах – освітній (навчальній), науково-методичній, виховній (морально-психологічний клімат у колективі).

II. Принципи, норми етики та забезпечення академічної доброчесності

2.1. Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил , якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання, попередження порушень освітнього процесу.

2.2. Порушеннями академічної добросередності згідно ст.42 п. 4 Закону України «Про освіту» вважається:

- **Академічний плаґіат** – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства.
- **Самоплаґіат** - оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових.
- **Фабрикація** – вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях.
- **Фальсифікація** – свідома зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень.
- **Списування** – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації (шпаргалки, мікронавушники, телефони, планшети, тощо), крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання, а також повторне використання раніше виконаної іншою особою письмової роботи (лабораторної, контрольної, самостійної, індивідуальної, тощо).
- **Обман** – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плаґіат, самоплаґіат, фабрикація, фальсифікація та списування.
- **Хабарництво** – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального чи нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі.
- **Зловживання впливом** – пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди особі, яка пропонує чи обіцяє (погоджується) за таку вигоду або за надання такої вигоди третій особі вплинути на прийняття рішення особою, уповноваженою на виконання функцій держави.
- **Необ'єктивне оцінювання** – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.
- 2.3. Етика та академічна добросередність забезпечуються:

2.3. 1. учасниками освітнього процесу шляхом:

- дотримання Конвенції ООН «Про права дитини», Конституції, законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про наукову і науково-технічну творчість», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», «Про запобігання корупції», Правил внутрішнього трудового розпорядку;
- утвердження позитивного іміджу школи, примноження її традицій;

- дотримання етичних норм спілкування на засадах партнерства, взаємоповаги, толерантності стосунків;
  - запобігання корупції, хабарництву;
  - збереження, поліпшення та раціонального використання навчально-матеріальної бази школи;
  - дотримання спеціальних законів за порушення академічної добродетелі та даного Положення, зокрема, посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
  - дотримання норм про авторські права;
  - надання правдивої інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності;
  - невідворотності відповідальності з підстав та в порядку, визначених відповідно Законом України «Про освіту» та іншими спеціальними законами.
  - **2.3.2.здобувачами освіти** шляхом:
  - дотримання норм Конституції України; чинного законодавства України в сфері освіти; дотримання Статуту та Правил внутрішнього розпорядку закладу освіти.
  - самостійного виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролю без використання зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання (самостійні, контрольні, ДПА);
  - особистою присутністю на всіх заняттях, окрім випадків, викликаних поважними причинами.
  - уникнення провокування дій, пов'язаних з корупційними правопорушеннями;
  - дотримання загальноприйнятих етичних норм;
- дотримання норм законодавства України про авторське право;
  - повагу до педагогічних працівників;
  - самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
  - подання на оцінювання лише самостійно виконаної роботи, що не є запозиченою або переробленою з іншої, виконаної третіми особами;
  - повагу честі і гідності інших осіб, навіть, якщо їх погляди відрізняються від ваших;
  - використання у навчальній або дослідницькій діяльності лише перевірених та достовірних джерел інформації та грамотне посилатися на них;
  - не фальсифікувати або не фабрикувати інформацію, наукові результати з їх наступним використанням у роботі (пошуково-дослідницькій);
  - не здійснювати або не заохочувати будь-якими способами зміну отриманої академічної оцінки;

- нести відповіальність за порушення академічної доброчесності;
- негайно повідомляти адміністрацію середньої загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №42 м. Києва у разі отримання для виконання рішень чи доручень, які є незаконними або такими, що становлять загрозу захищеним законом правам, свободам чи інтересам окремих громадян, юридичних осіб, державним або суспільним інтересам.

2.3.3. педагогічними працівниками шляхом:

- дотримання норм Конституції України; чинного законодавства України в сфері освіти; дотримання Статуту та Правил внутрішнього розпорядку закладу освіти;
- надання якісних освітніх послуг з використанням в практичній професійній діяльності інноваційних здобутків в галузі освіти;
- обов'язкової присутності, активної участі на засіданнях педагогічної ради та колегіальної відповіальності за прийняті управлінські рішення;
- незалежності професійної діяльності від політичних партій, громадських і релігійних організацій;
- підвищення професійного рівня шляхом саморозвитку і самовдосконалення, проходження вчасно курсової підготовки;
- дотримання правил внутрішнього розпорядку, трудової дисципліни, корпоративної етики;
- об'єктивного і неупередженого оцінювання результатів навчання здобувачів освіти;
- здійснення контролю за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- уникнення провокування дій, пов'язаних з корупційними правопорушеннями;
- дотримання загальноприйнятих етичних норм;
- дотримання норм законодавства України про авторське право;
- повагу до осіб, які здобувають освіту, до їхніх батьків та осіб, які їх замінюють, незалежно від віку, статі, стану здоров'я, громадянства, національності, ставлення до релігії, кольору шкіри, місця проживання, мови спілкування, походження, соціального і майнового стану, наявності судимості, а також інших обставин;
- дотримання правил посилання на джерела інформації у разі використання відомостей, написання методичних матеріалів, науково-методичних робіт тощо;
- нерозголошення конфіденційної інформації, інформації з обмеженим доступом та інших видів інформації відповідно до вимог законодавства в сфері інформації та звернень громадян;
- надання достовірної інформації;
- уникнення приватного інтересу та конфлікту інтересів;
- відповіальність за порушення академічної доброчесності;

- негайне повідомлення адміністрації закладу у разі отримання виконання рішень чи доручень, які є незаконними або такими, що становлять загрозу захищеним законом правам, свободам чи інтересам окремих громадян, юридичних осіб, державним або суспільним інтересам.

III. Заходи з попередження, виявлення та встановлення фактів порушення етики та академічної добросесності

3.1. При прийомі на роботу працівник знайомиться із даним Положенням під розписку після ознайомлення із правилами внутрішнього розпорядку школи.

3.2. Положення доводиться до батьківської громади, оприлюднюється на сайті школи.

3.3. Адміністрація школи:

3.3.1. Забезпечують попередження порушень академічної добросесності шляхом практикумів, консультацій та інших колективних та індивідуальних форм навчання з педагогічними працівниками щодо створення, оформлення ними методичних розробок (робіт) для публікацій, на конкурси різного рівня;

3.3.2. Використовують у своїй діяльності (рецензування робіт на конкурси різного рівня, на присвоєння педагогічного звання) та рекомендують вчителям сервіси безкоштовної перевірки робіт на антиплагіат.

3.4. Педагогічні працівники, в процесі своєї освітньої діяльності, дотримуються етики та академічної добросесності, умов даного Положення, проводять роз'яснювальну роботу із здобувачами освіти щодо норм етичної поведінки та неприпустимості порушення академічної добросесності (плагіат, порушення правил оформлення цитування, посилання на джерела інформації, списування).

3.5. Для прийняття рішення про призначення відповідальності за списування створюється Шкільна Комісія з попередження списування здобувачами освіти (далі – Комісія) у складі класного керівника, вчителя-предметника, представника учнівського самоврядування класу.

3.6. Комісія в разі встановлення фактів списування надає рекомендації щодо обрання форми відповідальності (повторне проходження оцінювання, відповідного освітнього компонента освітньої програми) з урахуванням індивідуальних результатів освітньої діяльності здобувача.

IV. Види відповідальності за порушення академічної добросесності

4.1. Види академічної відповідальності за конкретне порушення академічної добросесності визначають спеціальні закони та внутрішнє Положення школи.

Порушення академічної добродетелі	Суб'єкти порушення	Обставини та умови порушення академічної добродетелі	Наслідки і форма відповідальності	Орган / посадова особа, який приймає рішення про призначення виду відповідальності
Списування	Здобувачі освіти	<ul style="list-style-type: none"> - самостійні роботи; - контрольні роботи; - контрольні зразки знань; - річне оцінювання (для екстернів) - моніторинг якості знань <ul style="list-style-type: none"> - державна підсумкова атестація; - річне оцінювання (для екстернів) 	<p>Повторне письмове проходження оцінювання термін - 1 тиждень або повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми</p> <p>Повторне проходження оцінювання за графіком проведення ДПА у школі</p> <p>Не зарахування результатів</p>	Учителі-предметники
Необ'єктивне оцінювання результатів навчання здобувачів	Педагогічні працівники	<ul style="list-style-type: none"> -І етап(шкільний) Всеукраїнських учнівських олімпіад, конкурсів; <p>Свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання</p> <ul style="list-style-type: none"> -усні відповіді; -домашні роботи; -контрольні роботи; -лабораторні та практичні роботи; -ДПА; -тематичне оцінювання; -моніторинги; <p>-олімпіадні та конкурсні роботи</p>	<p>Робота участника анулюється, не оцінюється.</p> <p>У разі повторних випадків списування учасник не допускається до участі в інших олімпіадах, конкурсах</p>	Оргкомітет, журі
Обман: Фальсифікація				
Фабрикація				
Плагіат	Педагогічні працівники як автори	<p>Навчально-методичні освітні продукти, створені педагогічними працівниками:</p> <ul style="list-style-type: none"> -методичні рекомендації; -навчальний посібник; 	<p>У випадку встановлення порушень такого порядку:</p> <p>А) спотворене представлення у методичних розробках,</p>	Педагогічна та методичні ради школи, атестаційні комісії школи

<ul style="list-style-type: none"> -навчально-методичний посібник -наочний посібник; -практичний посібник; -навчальний наочний посібник; -збірка; -методична збірка -методичний вісник; -стаття; -методична розробка 	<p>публікаціях чужих розробок, ідей, синтезу або компіляції чужих джерел, використання Інтернету без посилань, фальсифікація наукових досліджень, неправдива інформація про власну освітню діяльність є підставою для відмови в присвоєнні або позбавлені раніше присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії</p> <p>Б) в разі встановлення в атестаційний період фактів списування здобувачами під час контрольних зrізів знань, фальсифікації результатів власної педагогічної діяльності позбавлення педагогічного працівника I,II кваліфікаційної категорії</p>
---	--

V. Попередження академічної недоброчесності

5.1. Для попередження недотримання норм та правил академічної добродетелі в закладі використовується наступний комплекс профілактичних заходів:

5.1.1. інформування здобувачів загальної середньої освіти, педагогічних працівників та батьків про необхідність дотримання правил академічної добродетелі, професійної етики;

5.1.2. розповсюдження методичних матеріалів;

5.1.3. проведення семінарів із здобувачами повної загальної середньої освіти з питань інформаційної діяльності закладу, правильності написання дослідницьких, навчальних робіт, правил опису джерел та оформлення цитувань;

5.1.4. знайомлення здобувачів повної загальної середньої освіти й педагогічних працівників із цим Положенням;

5.1.5. перевірка творчих робіт на предмет академічного plagiatu.

VI. Комісія з питань академічної добroчесності та етики педагогічних працівників

6.1. Комісія з питань академічної добroчесності та етики педагогічних працівників – незалежний орган для розгляду питань, пов'язаних із порушенням Положення та моніторингу щодо взаємного дотримання усіма учасниками освітнього процесу морально-етичних норм поведінки та правових норм цього Положення.

6.2. До складу Комісії входять представники педагогічного колективу, батьківської громади (за згодою).

6.2.1. Персональний склад Комісії затверджується рішенням педагогічної ради.

6.2.2. Голова, заступник голови та секретар Комісії обираються з числа осіб, що входять до неї.

6.2.3. Голова веде засідання, підписує протоколи та рішення тощо.

6.2.4. За відсутності голови Комісії його обов'язки виконує заступник.

6.2.5. Секретар Комісії здійснює повноваження щодо ведення протоколу засідання, технічної підготовки матеріалів до розгляду їх на засіданні тощо.

6.2.6. Термін повноважень Комісії – 1 рік.

6.3. Комісія розглядає питання порушення морально-етичних норм поведінки та правових норм цього Положення за потребою або ж заявою учасників освітнього процесу.

6.4. Комісія має такі повноваження:

- Виявляти та встановлювати факти порушення академічної добroчесності учасників освітнього процесу школи.
- Проводити інформаційну роботу щодо популяризації принципів академічної добroчесності серед учасників освітнього процесу.
- Готовувати пропозиції, надавати рекомендації та консультації щодо підвищення ефективності впровадження принципів академічної добroчесності в освітню діяльність школи.
- Отримувати і розглядати заяви за умови, якщо вони носять не анонімний характер, щодо порушення академічної добroчесності учасників освітнього процесу школи.
- Залучати до своєї роботи експертів з відповідних галузей, а також використовувати технічні і програмні засоби для встановлення фактів порушення норм академічної добroчесності за поданою заявою.
- Доводити результати розгляду заяв щодо порушення академічної добroчесності до відома директора школи для подальшого реагування.

6.5. Свої повноваження Комісія здійснює за умови, що кількість її членів, присутніх на засіданні, складатиме не менше ніж дві третини її складу.

6.6. Комісія звітує про свою роботу двічі на рік.

VII. Прикінцеві положення

- 6.1. Положення ухвалюється педагогічною радою школи більшістю голосів і набирає чинності з моменту схвалення.
- 6.2. Учасники освітнього процесу мають знати Положення про академічну добродетель. Незнання або нерозуміння норм цього Положення не є виправданням неетичної поведінки. Школа забезпечує публічний доступ до тексту Положення через власний офіційний сайт.
- 6.3. Зміни та доповнення до Положення можуть бути внесені будь-яким учасником освітнього процесу за поданням до педагогічної ради школи та вводяться в дію наказом директора школи.